

Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων
Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (ΠΟΣΔΕΠ)

Ομοσπονδία Συλλόγων
Εκπαιδευτικού Προσωπικού Τ.Ε.Ι. (ΟΣΕΠ-ΤΕΙ)

Ένωση Ελλήνων Ερευνητών (ΕΕΕ)

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Αθήνα, 24 ΙΟΥΛΙΟΥ 2011

Προς τον Πρωθυπουργό της Ελλάδας
Κύριο **Γεώργιο Α. Παπανδρέου**
Μέγαρο Μαξίμου, Ηρώδου Αττικού 19,
Τ.Κ. 106 74, ΑΘΗΝΑ.

Θέμα: *Ενημέρωση για την πραγματική κατάσταση που επικρατεί σήμερα στο χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης & Έρευνας στη χώρα μας.*

Αξιότιμε κ. Πρωθυπουργέ,

Αποτελεί κοινή παραδοχή ότι στη σημερινή κρίσιμη περίοδο που διανύει χώρα μας, η ανώτατη εκπαίδευση καλείται να διαδραματίσει στρατηγικό ρόλο στην έξοδο από την κρίση και στην προώθηση μιας νέας πορείας ποιοτικής ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας.

Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, το ακαδημαϊκό σύστημα της χώρας χρειάζεται μια ουσιαστική μεταρρύθμιση, που θα ενισχύει τις θετικές πλευρές του υπάρχοντος συστήματος, θα αξιοποιεί τα επιτεύγματά του, θα το εναρμονίζει με τις σύγχρονες κατακτήσεις του διεθνούς πεδίου και θα δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την αναβάθμιση της θέσης του στον ευρωπαϊκό χώρο ανώτατης εκπαίδευσης και έρευνας.

Με έκπληξη, θλίψη αλλά και έντονο προβληματισμό ακούσαμε για πολλοστή φορά να αναφέρεστε στα ΑΕΙ και τους ακαδημαϊκούς δασκάλους με χαρακτηρισμούς, που θεωρούμε ότι δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- Ακούσαμε στους Δελφούς πέρυσι το Σεπτέμβριο για « ... τα περιφερειακά πανεπιστήμια και για τους γαμβρούς και τις νύφες»,
- Ακούσαμε πρόσφατα στη Βουλή, κατά τη συζήτηση για το μεσοπρόθεσμο, ότι τα ελληνικά πανεπιστήμια «.....καταγράφονται διεθνώς ως δεύτερης κατηγορίας»,

- Τέλος, ακούσαμε τις προηγούμενες ημέρες στο Υπουργικό συμβούλιο ότι «... οι βολεμένοι είναι αυτοί, που αντιτίθενται στις προτεινόμενες θεσμικές αλλαγές...».

Στα προαναφερόμενα, θα πρέπει να προσθέσουμε σειρά δηλώσεων από εξέχοντα μέλη της κυβέρνησης αλλά και άλλων κομμάτων του Ελληνικού Κοινοβουλίου, οι οποίες εκφράζουν μια μάλλον γενικευμένη απαξίωση για την κατάσταση που επικρατεί σήμερα στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης και της έρευνας στη χώρα μας.

Αξιότιμε κ. Πρωθυπουργέ,

Γνωρίζοντας επαρκώς τα πραγματικά δεδομένα, είμαστε σε θέση να ισχυριστούμε ότι η αντίληψη που διακινείται από διάφορες πηγές, πως θα πρέπει να γίνουν ουσιαστικές αλλαγές στο πανεπιστημιακό σύστημα της χώρας επειδή το ελληνικό ακαδημαϊκό σύστημα ποικιλότητα νοσεί, είναι εσφαλμένη και δεν βοηθά τη χάραξη της κατάλληλης και αποτελεσματικής πορείας για την ουσιαστική αναβάθμισή του.

Εμείς αντίθετα πιστεύουμε ότι οι ριζικές θεσμικές αλλαγές -σε συνδυασμό με μια ευρύτερη μεταρρυθμιστική πολιτική αναβάθμισης- είναι επιβεβλημένες για να διατηρηθούν οι θετικές όψεις και οι επιτυχείς επιδόσεις του ελληνικού πανεπιστημιακού και ερευνητικού συστήματος, παρά τις αντιξοότητες και τις ευρύτερες δυσκολίες που αντιμετωπίζει η χώρα μας. Και κυρίως για να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις ώστε να γίνει ποιοτικότερο και αποτελεσματικότερο σε ένα απαιτητικό περιβάλλον. Και ακόμη, για να αποτραπεί η διαρροή του πολύ αξιόλογου επιστημονικού και ερευνητικού δυναμικού που διαθέτει και να γίνει εφικτή η προσέλκυση νέου.

Θεωρούμε ακόμη, ότι τα όποια μελανά σημεία της σημερινής κατάστασης οφείλονται εν πολλοίς σε παραλείψεις, αστοχίες και ατολμίες των εκάστοτε πολιτικών ηγεσιών και εν μέρει σε συγκεκριμένες ενδογενείς παθογένειες του συστήματος, τις οποίες οι τρεις Ομοσπονδίες με κάθε ευκαιρία τα τελευταία χρόνια αναδεικνύουν και στηλιτεύουν.

Τα στοιχεία, που ενδεικτικά παραθέτουμε στη συνέχεια, αποδεικνύουν περίτρανα και πέρα από κάθε αμφισβήτηση τον παραπάνω ισχυρισμό.

Πρώτον, η επίδοση των ελλήνων επιστημόνων στην παραγωγή και δημοσίευση επιστημονικών εργασιών σε διεθνή περιοδικά είναι αξιοσημείωτη. **Η Ελλάδα κατατάσσεται σήμερα στην 26^η θέση ανάμεσα σε 236 χώρες (και στη 13^η ανάμεσα στις 27 χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης) σε απόλυτο αριθμό επιστημονικών δημοσιεύσεων (βλ. αναφορά [4]).** Είναι εύκολο να υπολογίσει κανείς σε ποια θέση κατατάσσεται η χώρα μας αν ο αριθμός των δημοσιεύσεων σταθμιστεί τόσο με το πλήθος των ερευνητών όσο και με **το ποσοστό του Ακαθαρίστου Εγχωρίου Προϊόντος, που διατίθεται για την έρευνα**, που ως γνωστό είναι **μακράν το χαμηλότερο στην Ευρώπη!**

Δεύτερον, κατά τη διάρκεια της περιόδου 1993-2008, ο αριθμός των ελληνικών δημοσιεύσεων και των αναφορών που λαμβάνουν ακολουθεί συνεχή ανοδική πορεία, αυξάνεται η συμμετοχή της χώρας στο σύνολο των δημοσιεύσεων των χωρών μελών της ΕΕ και του ΟΟΣΑ και διευρύνεται η αναγνωρισιμότητα και η απήχηση των Ελλήνων στη διεθνή επιστημονική κοινότητα. Πράγματι, η Ελλάδα παρουσιάζει έναν από τους μεγαλύτερους ρυθμούς αύξησης μεταξύ των 27 χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και των 30 χωρών μελών του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ). Το 2008 δημοσιεύθηκαν 10.562 ελληνικές επιστημονικές εργασίες, αριθμός σχεδόν τετραπλάσιος σε σχέση με το 1993 και η Ελλάδα καταγράφει συντελεστή μεταβολής 3,98, ενώ ο μέσος όρος των χωρών μελών της ΕΕ είναι 1,87 και του ΟΟΣΑ 1,65 (**Βλ. αναφορά [1], Πίνακας 1, Διάγραμμα 1**).

Τρίτον, η παρουσία των ελληνικών πανεπιστημιακών, τεχνολογικών και ερευνητικών ιδρυμάτων στα ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα -που ανατίθενται με ανταγωνιστικές διαδικασίες- στη διάρκεια της εικοσιπενταετίας 1984-2009 είναι σταθερή και αξιοσημείωτη. Στο πλαίσιο αυτό η Ελλάδα καταλαμβάνει συνολικά την 8^η θέση (μεταξύ των 27 χωρών-μελών), με κριτήρια τον αριθμό των συμμετοχών των ελληνικών φορέων, το συντονιστικό ρόλο που αναλαμβάνουν, το ποσό της χρηματοδότησης που επιτυγχάνουν και την κεντρική θέση που κατέχουν στα διευρωπαϊκά δίκτυα ερευνητικής συνεργασίας που σχηματίζονται. Ειδικότερα και για την ίδια χρονική περίοδο, το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο κατατάσσεται στην 5^η θέση και το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης στη 18^η θέση των 20 κεντρικότερων οργανισμών έρευνας στα Ευρωπαϊκά προγράμματα-πλαίσιο για την έρευνα, ενώ οκτώ Ελληνικά Πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα καταγράφονται ανάμεσα στους 80 κεντρικότερους οργανισμούς έρευνας στα Ευρωπαϊκά προγράμματα-πλαίσιο για την έρευνα (**Βλ. αναφορές [2], [3], Πίνακας 2, Πίνακας 3**).

Είναι, λοιπόν, προφανές ότι τα ελληνικά ΑΕΙ όχι μόνο δεν είναι «δεύτερης κατηγορίας», ούτε «τελευταία στην Ευρώπη», αλλά, αντίθετα, καταγράφουν ερευνητικές επιδόσεις πολύ ανώτερες από τις αναλογούσες σ' αυτά, δεδομένων των συνθηκών που επικρατούν στη χώρα μας.

Επιπροσθέτως, κάθε χρόνο, εκατοντάδες απόφοιτοι ελληνικών ΑΕΙ γίνονται δεκτοί σε ονομαστά Πανεπιστήμια του εξωτερικού για μεταπτυχιακές σπουδές, πολλοί δε απ' αυτούς με υποτροφίες. Τα τελευταία χρόνια, λόγω και της κρίσης που πλήττει τη χώρα, πολλοί νέοι επιστήμονες, απόφοιτοι ελληνικών ΑΕΙ, βρίσκουν επαγγελματική απασχόληση σε άλλες χώρες, όπου θεωρούνται άρτια καταρτισμένοι, πολλές φορές αρτιότερα από τους απόφοιτους των Πανεπιστημίων της χώρας υποδοχής τους.

Όλα αυτά καταδεικνύουν το γεγονός ότι, εκτός από την έρευνα, και η ποιότητα διδασκαλίας στα ελληνικά ΑΕΙ πολύ απέχει από το να μπορεί να χαρακτηρίζεται ως «δεύτερης κατηγορίας». Η πραγματικότητα αυτή, άλλωστε, καταγράφεται και στις εκθέσεις εξωτερικής αξιολόγησης των Τμημάτων που έχει οργανώσει η Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (ΑΔΙΠ – www.adip.gr).

Οι τρεις Ομοσπονδίες έχουν προσπαθήσει τα τελευταία χρόνια να προβάλουν αυτή την πραγματικότητα με κάθε πρόσφορο μέσο και προς κάθε κατεύθυνση χωρίς, όπως φαίνεται, τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα. Στο πλαίσιο αυτό έχουν οργανώσει σειρά εκδηλώσεων και άλλων δραστηριοτήτων για την παρουσίαση και την ανάδειξη των επιτευγμάτων, αλλά και των προβλημάτων των ελληνικών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και έρευνας. Μεταξύ αυτών αξίζει να αναφερθούν οι ακόλουθες:

1. Επιστημονικό Συνέδριο της ΠΟΣΔΕΠ με θέμα «*Το Λύκειο και το σύστημα πρόσβασης: οι αναγκαίες αλλαγές*», Αθήνα 15-16 Οκτωβρίου 2009, Αμφιθέατρο «ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ» ΥΠΕΞ- Ακαδημίας 1,
2. Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο της ΠΟΣΔΕΠ με θέμα «*Το Πανεπιστήμιο στον 21ο αιώνα: Όραμα, Προβλήματα και Προοπτικές*», 23-25 Απριλίου 2010, Αμφιθέατρο Μεγάρου Καρατζά, ΕΤΕ, ΑΘΗΝΑ,
3. Εσπερίδα των ΠΟΣΔΕΠ, ΟΣΕΠ/ΤΕΙ και ΕΕΕ με θέμα «*Έρευνα στην Ελλάδα: Και όμως υπάρχει!*», Νέα Αίθουσα Συγκλήτου, ΕΚΠΑ, Προπύλαια, Τετάρτη, 1η Ιουνίου 2011, ώρες: 18.30 – 22.30,
4. Παρουσίαση από ΠΟΣΔΕΠ, ΟΣΕΠ/ΤΕΙ και ΕΕΕ στη «*Διαρκή Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων*» της Βουλής των βασικών επιτευγμάτων και προβλημάτων, που απασχολούν τα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας, Τετάρτη 20 Ιουλίου 2011.

Αξιότιμε κ. Πρωθυπουργέ,

Είναι καιρός τα ελληνικά Πανεπιστήμια και γενικότερα τα ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και έρευνας να αποκτήσουν ένα θεσμικό πλαίσιο που θα επιτρέψει να αναδείξουν και να ενισχύσουν τα πολλά θετικά χαρακτηριστικά τους και να εξαλείψουν ή τουλάχιστον να μειώσουν δραστικά τις αδυναμίες τους, ούτως ώστε να μπορέσουν, σε δύσκολους καιρούς, να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες που τους παρουσιάζονται και να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τις απειλές που ελλοχεύουν.

Αυτό δεν μπορεί να γίνει αντιγράφοντας –με κακέκτυπο πολλές φορές τρόπο– πρακτικές που ισχύουν σε άλλες χώρες, με διαφορετικές πανεπιστημιακές παραδόσεις, πολιτισμό και οικονομικές δυνατότητες. Μπορεί, όμως, και πρέπει να αξιοποιηθεί δημιουργικά η διεθνής πείρα και η εναρμόνιση με τις αλλαγές που έχουν επιτυχώς δοκιμασθεί. Μπορεί, όμως, –και πρέπει– να αναγνωρισθούν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα αλλά και οι πραγματικές αδυναμίες των ελληνικών ακαδημαϊκών ιδρυμάτων, αποφεύγοντας μετέωρες και αβάσιμες απαξιωτικές γενικεύσεις και αξιοποιώντας τόσο την εμπειρία όσο και τη βούληση σημαντικότητας μερίδας του σώματος των δασκάλων των ΑΕΙ και των ερευνητών που πράγματι επιθυμούν διακαώς την αλλαγή και την αναβάθμιση της θέσης του ελληνικού πανεπιστημιακού, τεχνολογικού και ερευνητικού συστήματος στον ευρωπαϊκό χώρο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και έρευνας.

Προκειμένου να σας εκθέσουμε πληρέστερα και αναλυτικότερα όλα τα προαναφερόμενα, αλλά και για να παρουσιάσουμε τις προτάσεις μας γι' αυτήν την αλλαγή που επιδιώκουμε, ζητάμε συνάντηση μαζί σας.

Με ιδιαίτερη τιμή και εκτίμηση,

Ο Πρόεδρος ΠΟΣΔΕΠ

Ο Πρόεδρος ΟΣΕΠ/ΤΕΙ

Ο Πρόεδρος ΕΕΕ

Νικόλαος Μ. Σταυρακάκης
Καθηγητής Ε.Μ.Π.

Γιάννης Τσάκνης
Καθηγητής ΤΕΙ Αθήνας

Δημήτρης Ε. Λουκάς
Κύριος Ερευνητής

Αναφορές:

[1] «Βιβλιομετρική ανάλυση ελληνικών δημοσιεύσεων σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά», Ελληνικές Επιστημονικές Δημοσιεύσεις 1993-2008, ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ, ΑΘΗΝΑ 2010,

<http://www.ekt.gr/metrics/>

[2] Γιάννης Καλογήρου & Αιμιλία Πρωτόγερου, «Η παρουσία και ο ρόλος των Ελληνικών Ακαδημαϊκών και Ερευνητικών ιδρυμάτων και των Εποχειρήσεων στα Ευρωπαϊκά Ερευνητικά Προγράμματα (1984 – 2006)», Επιστήμη και Κοινωνία Επιθεώρηση Πολιτικής και Ηθικής Θεωρίας, Εκδ. Σάκκουλα, τ. 22-23, (2009), <http://www2.media.uoa.gr/sas/>

[3] Protogerou, A., Y. Caloghirou & E. Siokas, «Policy-Driven Collaborative Research Networks in Europe», Economics of Innovation and New Technology, Taylor and Francis, Volume 19, Issue 4, (2010), <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/10438590902833665>

[4] SCIMago Journal and Country Rank, (2011)

http://www.scimagojr.com/countryrank.php?area=0&category=0®ion=all&year=all&order=it&min=0&min_type=it

Πίνακας 1. : Βασικοί βιβλιομετρικοί δείκτες των ελληνικών επιστημονικών δημοσιεύσεων το 1993 και το 2008.

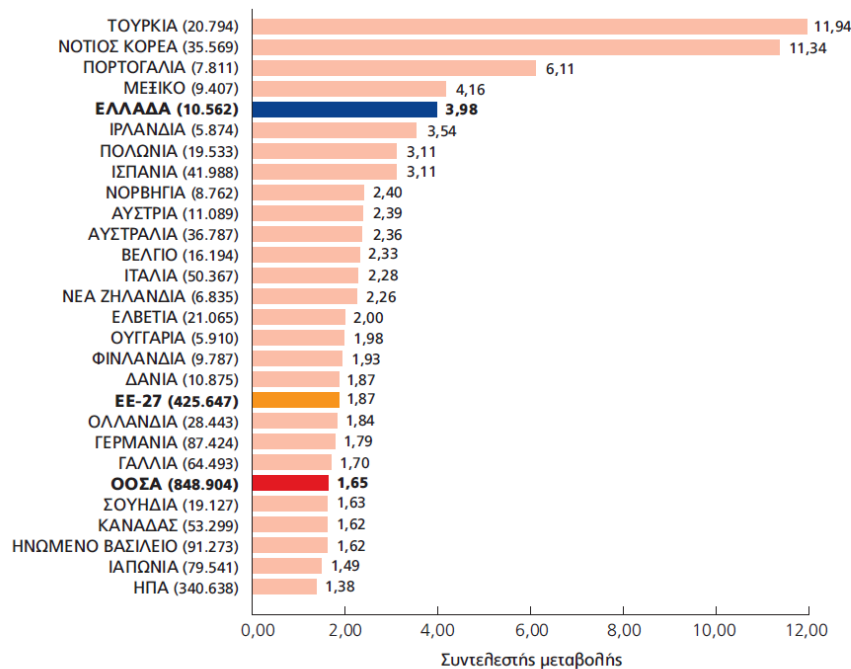
Συντελεστής μεταβολής: 1+(τήμη το 2008-τήμη το 1993)/τήμη το 1993. Συντελεστής ίσος με 1 υποδεικνύει ότι οι τιμές παραμένουν αμετάβλητες.

Πηγή: Thomson Reuters, NSI 1981-2008.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ	1993	2008	Συντελεστής μεταβολής
Αριθμός ελληνικών δημοσιεύσεων	2.654	10.562	3,98
Μερίδιο (%) ελληνικών δημοσιεύσεων στο σύνολο δημοσιεύσεων των χωρών της ΕΕ	1,16	2,48	2,14
Μερίδιο (%) ελληνικών δημοσιεύσεων στο σύνολο δημοσιεύσεων των χωρών του ΟΟΣΑ	0,52	1,24	2,38

ΑΝΑΦΟΡΕΣ	1993-1997	2004-2008	Συντελεστής μεταβολής
Αριθμός αναφορών σε ελληνικές δημοσιεύσεις	35.044	165.981	4,74
Μερίδιο (%) αναφορών σε ελληνικές δημοσιεύσεις στο σύνολο των αναφορών σε δημοσιεύσεις των χωρών της ΕΕ	0,76	1,78	2,34
Μερίδιο (%) αναφορών σε ελληνικές δημοσιεύσεις στο σύνολο των αναφορών σε δημοσιεύσεις των χωρών του ΟΟΣΑ	0,32	0,85	2,66

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΗΧΗΣΗΣ	1993-1997	2004-2008	Συντελεστής μεταβολής
Δείκτης απήχησης (μέσος όρος αναφορών ανά δημοσίευση)	2,08	3,82	1,84
Σχετικός δείκτης απήχησης της Ελλάδας σε σχέση με τις χώρες της ΕΕ	0,59	0,76	1,29
Σχετικός δείκτης απήχησης Ελλάδας σε σχέση με τις χώρες του ΟΟΣΑ	0,52	0,73	1,40

Διάγραμμα 1. Μεταβολή του αριθμού των δημοσιεύσεων των χωρών μελών του ΟΟΣΑ από το 1993 μέχρι το 2008. Σε παρένθεση φαίνεται ο αριθμός των δημοσιεύσεων κάθε χώρας το 2008.

Συντελεστής μεταβολής: 1+(αριθμός δημοσιεύσεων το 2008-αριθμός δημοσιεύσεων το 1993)/αριθμός δημοσιεύσεων το 1993. Ο συντελεστής ισούται με 1 αν ο αριθμός των δημοσιεύσεων παραμένει ο ίδιος στην διάρκεια των ετών που εξετάζονται.

Δεν εμφανίζονται δεδομένα για την Ισπανία και το Λουξεμβούργο λόγω του πολύ μικρού αριθμού των δημοσιεύσεών τους (λιγότερες από 1.000) και για την Τσεχία και τη Σλοβακία λόγω μη διαθεσιμότητας στοιχείων για όλη την εξεταζόμενη περίοδο.

Πηγή: Thomson Reuters, NSI 1981-2008.

Πίνακας 2: Πλήθος, συντονιστικός ρόλος και κεντρική θέση οργανισμών στα Ευρωπαϊκά ΠΠ (1984-2009). Σε παρένθεση οι αντίστοιχες συμμετοχές τους.

Κατάταξη	Χώρα	Οργανισμοί	Συντονιστές έργων	Κεντρικοί οργανισμοί
1	Γερμανία	8650 (27952)	1594 (3800)	81 (9988)
2	Ηνωμένο Βασίλειο	6302 (23915)	1568 (4081)	93 (10268)
3	Γαλλία	6389 (22995)	1380 (3443)	70 (8410)
4	Ιταλία	5344 (17609)	1158 (2388)	52 (5244)
5	Ισπανία	3965 (12201)	776 (1567)	40 (3824)
6	Ολλανδία	3266 (11194)	744 (1838)	33 (4183)
7	Βέλγιο	2358 (7595)	515 (1180)	15 (2501)
8	Ελλάδα	1625 (7248)	276 (893)	22 (3429)
9	Σουηδία	1786 (6228)	251 (603)	19 (2301)
10	Δανία	1478 (5042)	351 (760)	17 (1670)
11	Πορτογαλία	1317 (3829)	179 (309)	12 (1042)
12	Αυστρία	1415 (3795)	249 (486)	12 (914)
13	Φινλανδία	1025 (3716)	161 (415)	9 (1501)
14	Ιρλανδία	746 (2492)	130 (311)	7 (882)
15	Πολωνία	813 (2135)	108 (179)	7 (330)
16	Τσεχία	547 (1356)	32 (40)	5 (203)
17	Ουγγαρία	550 (1290)	42 (56)	2 (191)
18	Σλοβενία	315 (783)	26 (33)	5 (275)
19	Ρουμανία	430 (738)	21 (27)	0
20	Βουλγαρία	262 (561)	22 (28)	2 (43)
21	Σλοβακία	225 (499)	19 (25)	2 (53)
22	Εσθονία	155 (375)	17 (23)	1 (34)
23	Λιθουανία	147 (317)	15 (17)	0
24	Λουξεμβούργο	161 (284)	28 (45)	0
25	Κύπρος	111 (271)	6 (7)	1 (74)
26	Λετονία	120 (237)	17 (19)	1 (23)
27	Μάλτα	39 (112)	1 (1)	0

Πηγή: STEP to RJs Database, Εργαστήριο Βιομηχανικής και Ενεργειακής Οικονομίας, ΕΜΠ.

Πίνακας 3: Οι Ελληνικοί οργανισμοί ανάμεσα στους 80 σημαντικότερους οργανισμούς με βάση: α) τη συμμετοχή τους και β) τον κεντρικό του ρόλο στα Ευρωπαϊκά ΠΠ. (1984-2009)

Οργανισμός	Είδος	Κεντρικότητα		Συντονισμός		Συμμετοχές	
		δείκτης	κατάταξη	πλήθος	κατάταξη	πλήθος	κατάταξη
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο	Πανεπ.	15	5	75	18	727	4
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Πανεπ.	59	18	27	77	294	36
Πανεπιστήμιο Πατρών	Πανεπ.	91	29	24	93	252	52
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	Πανεπ.	117	39	14	182	254	51
ΙΤΕ - Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας	Ερευν.	120	40	44	33	306	32
Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ»	Ερευν.	225	74	35	46	171	82
ΕΚΕΤΑ - Εθνικό Κέντρο Έρευνας & Τεχνολογικής Ανάπτυξης	Ερευν.	230	77	34	54	149	100

Πηγή: STEP to RJVs Database, Εργαστήριο Βιομηχανικής και Ενεργειακής Οικονομίας, ΕΜΠ.